

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/41/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8712207557
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8712207557.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: Ing. C. B., bytom B. XXXX/X, M., zastúpený Advokátskou kanceláriou Hudzík - Novysedlák Partners, v. o. s., Mnoheľova 830/15, Poprad proti žalovanej: W. I., bytom I. XXX/X, O. S., zastúpená Advokátskou kanceláriou Szárszoi a Szárszoi, s. r. o., so sídlom Štefánikova 8, Michalovce, o zaplatenie 12 855,33 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Poprad z 13. 11. 2013, č. k. 7C/92/2012-90, takto jednohlasne

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vec vracia prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Poprad (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým rozsudkom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 12 855,33 Eur s 9 % úrokom z omeškania p.a. od 7. 6. 2012 zo sumy 12 500 Eur až do zaplatenia a z 5,75 % úrokom z omeškania zo sumy 151,97 Eur od 22. 2. 2013 až do zaplatenia v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Zaviazal žalovanú nahradiť žalobcovi trovy konania 2 619,75 Eur predstavujúce 711 Eur zaplatené súdne poplatky a 1 848,75 Eur trovy právneho zastúpenia s povinnosťou žalovanej zaplatiť trovy konania právnenému zástupcovi žalobcovi v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prejednávanej veci sa žalobca domáhal plnenia vo výške 12 855,33 Eur s príslušenstvom z odstúpenia od zmluvy, predmetom ktorej bola kúpa motorového vozidla MAZDA CX-7 s evidenčným číslom PP-920CE.

Žalobca odstúpil od kúpnej zmluvy so žalovanou z dôvodu, že pri uzavretí kúpnej zmluvy žalovaná ako predávajúca uviedla žalobcu ako kupujúceho do omylu a neinformovala ho o právnych vadách predávanej veci, t. j. o existencii záložného práva na predmet kúpy v prospech záložného veriteľa ČSOB leasing, a. s.. Uvedením žalobcu do omylu podstatným spôsobom žalovaná porušila povinnosti predávajúceho, čím žalobcovi ako kupujúcemu vzniklo právo od zmluvy odstúpiť (č. I. 12 spisu).

Súd prvého stupňa vyhovel žalobe s poukazom na ust. § 623 ods. 1 O. s. p., lebo mal za nesporne preukázané, že v čase predaja motorového vozidla žalovanou žalobcovi bolo vozidlo predmetom zálohu v prospech ČSOB leasing, a. s., a bolo preukázané, že žalobca o tejto skutočnosti nevedel. Žalobca tak nadobudol vlastníctvo k motorovému vozidlu za situácie, že bolo predmetom zálohy v prospech záložného veriteľa ČSOB leasing, a. s., a nedá sa preto za takejto situácie konštatovať, že vec mohol využívať a užívať riadnym spôsobom ako skutočný vlastník. Uvedené svedčí aj z toho, že ako vlastník žalobca následne predmetné motorové vozidlo odpredal pánovi Q. a tento od zmluvy odstúpil práve pre túto skutočnosť. Súd prvého stupňa skonštatoval, že v čase rozhodovania už žalovaná spotrebiteľský úver síce uhradila, čím záložné právo zaniklo (september 2013), avšak k platnému odstúpeniu od zmluvy došlo vo februári 2012. Súd preto rozhodol o povinnosti žalovanej nahradiť žalobcovi 12 500 Eur z titulu vrátenia kúpenej ceny (§ 623 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 599 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Zároveň súd dospel k závere, že žalobca bol úspešný pri uplatňovaní práva na odstúpenie od zmluvy a bolo nesporne preukázané, že v dôsledku konania žalovanej (tým, že previedla na žalobcu ako kupujúceho vec majúcu neodstrániteľnú vadu), spôsobila mu škodu spočívajúcu v tom, že žalobca musel vynaložiť finančné prostriedky v súvislosti s prevedením veci od pána Q., pričom túto škodu aj vyčíslil (predložil cestovný lístok, pokladničný doklad, poštový peňažný poukaz na zákonnú poisťku, doklad o zaplatení správneho poplatku). Žalobca previedol motorové vozidlo na tretiu osobu (pána Q.) a po zistení skutočností o právnych vadách vozidla, pán Q. od zmluvy odstúpil a žalobca mu musel zaplatiť kúpnu cenu a zaplatiť aj prepis motorového vozidla. Za tým účelom žalobca vycestoval vlakom do S., kde motorové vozidlo prevzal a odhlásil z ODI Bratislava, následne motorovým vozidlom prišiel do M., kde ho prihlásil na ODI Poprad, a ako nový prevádzkovateľ motorového vozidla uzavrel povinné zmluvné poistenie. V súvislosti so zmluvným prepisom auta žalobcovi vznikli náklady spočívajúce v cestovnom, v úhrade nákladov na pohonné látky na spätnú cestu S. - M., v úhrade diaľničnej známky, správneho poplatku za prepis motorového vozidla a v úhrade zákonnej poisťky motorového vozidla. Žalobcovi vznikla aj ďalšia škoda spočívajúca v tom, že po odstúpení od zmluvy žalovaná neprevzala motorové vozidlo a v súvislosti s prevádzkovaním vozidla musel vynaložiť náklady na kúpu autobaterie, vykonanie STK prehliadky a emisnej prehliadky vo firme Auto J&P, s. r. o., a s tým súvisiacim nákupom náhradných dielov, pričom o výške uvedených nákladov žalobca predložil listinné doklady, a to pokladničné doklady, o ktorých súd nemal dôvod pochybovať. Z tohto dôvodu súd žalobcom uplatnenému nároku v celom rozsahu, vrátane príslušenstva, vyhovel.

O trovách prvostupňového konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p..

Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná. Uviedla, že nesúhlasí s právnym názorom vyjadreným súdom, lebo skutočnosť, že predmet kúpy - motorové vozidlo bolo predmetom zálohu, ho nerobilo neupotrebitelným. Skutočnosť, že pán Q. odstúpil od kúpnej zmluvy, ktorú uzavrel so žalobcom a žalobca toto odstúpenie akceptoval ešte neznamená, že odstúpenie od zmluvy vykonané žalobcom bolo platné. Zdôraznila, že v zmysle ust. § 623 ods. 1 Občianskeho zákonníka neodstrániteľnou je taká vada, pre ktorú nemôže byť vec užívaná ako vec bez väd, najmä ak ide o vady, keď vec nemožno opraviť (vadu odstrániť) z technického hľadiska. V prípade neodstrániteľnej vady je potrebné rozlišovať neodstrániteľnú vadu, ktorá bráni kupujúcemu vec riadne užívať ako vec bez väd, t. j., keď vec nemôže pre vadu (vady) plniť účel, na ktorý si ju kúpil a inú neodstrániteľnú vadu, ktorá nebráni kupujúcemu vec riadne užívať na účel, na ktorý si ju kúpil. Za neodstrániteľnú vadu, pre ktorú kupujúci nemôže vec riadne užívať ako vec bez väd sa považuje v prvom rade taká vada veci, keď je neopraviteľná. Vada, ktorá podľa žalobcu mal predmet kúpy, nebola v žiadnom prípade neodstrániteľná, čo v konečnom dôsledku sa aj potvrdilo, keďže ju žalovaná aj odstránila. Preto žalovaná má za to, že odstúpenie od kúpnej zmluvy zo strany žalobcu voči nej je neplatné a kúpna zmluva zo dňa 14. 10. 2010 je platná. Výlučným vlastníkom predmetu kúpy je žalobca, ktorá preto nemá nárok na vrátenie kúpnej ceny ani na náhradu škody a úroky z omeškania. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil, žalobu zamietol a zaviazal žalobcu uhradiť žalovanej trovy konania, alternatívne navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca, ktorý navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad upravených v ust. § 212 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 O. s. p. a zistil, že nie sú splnené podmienky ani na potvrdenia, ani na zmenu napadnutého rozsudku.

Ako vyplýva z obsahu spisu žalobca žalobu odôvodnil tým, že ako kupujúci uzavrel so žalovanou ako predávajúcou dňa 14. 10. 2010 kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol osobný automobil MAZDA CX-7 s evidenčným číslom PP-920CE. Podľa žalobcu žalovaná ho pri uzatváraní kúpenej zmluvy uviedla do omylu tým, že ho neinformovala o právnych vadách (existencii záložného práva) predávanej veci na predmet kúpy v prospech záložného veriteľa ČSOB leasing, a. s.. Podľa žalobcu žalovaná týmto konaním podstatným spôsobom porušila povinnosti predávajúcej tak, že žalobcovi ako kupujúcemu vzniklo oprávnenie od zmluvy odstúpiť. Žalobca sa preto odvoláva na ust. § 623 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého, ak ide o vadu, ktorú nemožno odstrániť, a ktorá bráni tomu, aby sa vec mohla riadne užívať ako vec bez vady, má kupujúci právo na výmenu veci alebo má právo odstúpiť od

zmluvy. Žalobca tvrdí, že záložné právo v prospech ČSOB leasing, a. s., mu bránilo v riadnom užívaní veci.

Prvostupňový súd sa stotožnil s tvrdením žalobcu a dospel k záveru, že vadami treba rozumieť nedostatky predmetu kúpy fyzickej aj právnej povahy, teda všetko, čo znižuje možnosť využitia predmetu kúpy a jeho upotrebenia, a preto za takú vadu je potrebné považovať aj skutočnosť, že žalobca nadobudol vlastníctvo k veci (motorovému vozidlu) za situácie, že bolo predmetom zálohu v prospech záložného veriteľa. Preto za takejto situácie sa nedá konštatovať, že žalobca vec mohol využívať a užívať riadnym spôsobom ako skutočný vlastník, čo je zrejmé aj z toho, že keď následne žalobca odpredal motorové vozidlo pánovi Q., tento od zmluvy odstúpil práve pre túto skutočnosť.

V prejednávanej veci prvostupňový súd svoje rozhodnutie založil na existencii právnej vady (existencii záložného práva), ktorá sama o sebe robí vec neupotrebitelnou, čo spôsobilo platnosť odstúpenia žalobcu od kúpnej zmluvy. S týmto názorom sa odvolací súd nestotožňuje.

Podľa § 623 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak ide o vadu, ktorú nemožno odstrániť a ktorá bráni tomu, aby sa vec mohla riadne užívať ako vec bez vady, má kupujúci právo na výmenu veci alebo má právo od zmluvy odstúpiť. Tie isté práva prislúchajú kupujúcemu, ak ide síce o odstrániteľné vady, ak však kupujúci nemôže pre opätovné vyskytnutie sa vady po oprave alebo pre väčší počet väd vec riadne užívať.

Aj keď v čase uzatvárania kúpnej zmluvy (14. 10. 2010), medzi účastníkmi konania bola na predmete kúpy existencia záložného práva, žalobkyňa bola oprávnená nakladať s motorovým vozidlom MAZDA CX-7, evidenčné č. PP 920 CE, čo založilo dobromyseľnosť žalobcu, aby ako kupujúci nadobudol vlastnícke právo k predmetnému motorovému vozidlu. Zodpovednosť žalovanej ako predávajúcej voči leasingovej spoločnosti ČSOB leasing, a. s., zostala nedotknutá, a ako vyplýva zo spisu, k ukončeniu úverovej zmluvy uzatvorenej medzi žalovanou a ČSOB leasing, a. s., došlo dňa 2. 9. 2013, o čom svedčí potvrdenie ČSOB leasing, a. s. ako veriteľa, že voči žalovanej neevduje žiadne pohľadávky vyplývajúce zo zmluvy o úvere. Teda skutočnosť, že predmet kúpy (motorové vozidlo) bol predmetom zálohu nijako nerobilo motorové vozidlo neupotrebitelným. Ak následne žalobca motorové vozidlo odpredal pánovi Q. na základe kúpnej zmluvy zo dňa 22. 4. 2011 a pán Q. ako kupujúci odstúpil od kúpnej zmluvy dňa 2. 5. 2012 (č. I. 9 až 10 spisu) a žalobca toto odstúpenie akceptoval, uvedené neznamena, že odstúpenie voči žalobcovi bolo platné. Existencia záložného práva na predmetnom motorovom vozidle v čase kúpy (14. 10. 2010) nerobila sama o sebe vec neupotrebitelnou. Preto odstúpenie od kúpnej zmluvy zo strany žalobcu voči žalovanej zo dňa 24. 2. 2012 (č. I. 12 spisu) je neplatné a kúpna zmluva zo dňa 14. 10. 2010 je platná. Výlučným vlastníkom predmetu kúpy je žalobca, ktorý nemá nárok na vrátenie kúpnej ceny ani na náhradu škody a úroky z omeškania.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že odvolací súd nie je zástancom kasačných rozhodnutí v prípadoch tzv. nevyhnutného dvojinštančného posúdenia nároku a nemyslí si ani, že princíp dvojinštančnosti je ústavným princípom, keďže v ústave o dvojinštančnosti niet zmienky (porov. nález Ústavného soudu ČR sp. zn. I. ÚS 777/07, ze dne 31. 07. 2008).

No zdá sa, že judikatúra Najvyššieho soudu Slovenskej republiky v otázke tzv. zmeňujúcich rozsudkov je konštantná. Z odôvodnenia rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo 302/2008 z 30. júla 2009:

„Ak odvolací súd dospel k iným právnym záverom pri posúdení zisteného skutkového stavu súdom prvého stupňa, mal správne rozhodnutie prvostupňového soudu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Požiadavke dôsledného rešpektovania ústavného princípu dvojinštančnosti občianskeho súdneho konania, odvolací súd mohol učiniť zadosť iba kasačným rozhodnutím. Tým, že odvolací súd tak nepostupoval, znemožnil účastníkom realizáciu ich procesných práv, lebo im odoprel možnosť prieskumu správnosti nových, prípadne z pohľadu soudu prvého stupňa dosiaľ bezvýznamných, avšak z hľadiska právneho posúdenia veci odvolacím súdom, však rozhodujúcich skutkových zistení.“

Obdobne tiež Uznesenie Najvyššieho soudu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obdo V 41/2009:

„Ak odvolací súd potvrdí rozsudok soudu prvého stupňa z iného právneho dôvodu, ako prvostupňový súd a na základe skutkových zistení, ktoré neboli predmetom dokazovania, rozhodol v rozpore so

zásadou dvojinstančnosti. Takýmto postupom a rozhodnutím odvolacieho súdu boli splnené skutočnosti zakladajúce prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku.“

Vo vzťahu k zisťovaniu skutkového stavu je výstižným „české“ rozhodnutie (C. H. Beck č. C 201/2001), citované takmer vo všetkých „slovenských“ komentároch k Občianskemu súdnemu poriadku:

„Je- li ke správne rozhodnutí o věci samé zapotřebí podstatných (pro rozhodnutí zásadně významných) skutkových zjištění, která neučinil soud prvního stupně, popřípadě která tento soud učinil, ale vzhledem k nesprávnému právnímu názoru, který zaujal, na nich své rozhodnutí nezaložil, nejsou podmínky ani pro potvrzení, ani pro změnu rozhodnutí soudu prvního stupně; odvolací soud proto rozhodnutí zruší a věc vrátí soudu prvního stupně k dalšímu řízení.“

Zároveň takýto postup, podľa NS SR (napr. rozhodnutie sp. zn. 3Cdo 40/2009 z 5. novembra 2009), je zodpovedajúci princípu dvojinstančnosti:

„Pri viazanosti súdu prvého stupňa právnym názorom odvolacieho súdu zostáva dvojinstančnosť zachovaná, nakoľko účastník má po opätovnom rozhodnutí súdu prvého stupňa (po zrušení a vrátení jeho predchádzajúceho rozhodnutia) možnosť znovu ho napadnúť riadnym opravným prostriedkom na inštančne vyššom súde. Skutočnosť, že súd prvého stupňa je po zrušení a vrátení svojho predchádzajúceho rozhodnutia viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, je daná priamo zákonom (§ 226 O.s.p.), preto nemôže zakladať vadu konania v zmysle § 237 písm. f) O.s.p. (R. Urban; www.otvorenepravo.sk).

So zreteľom na vyššie uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok postupom vyplývajúcim z ust. § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Úlohou súdu prvého stupňa bude opätovne vec preskúmať z vecnej stránky a následne vo veci samej rozhodnúť. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa podľa § 224 ods. 3 O. s. p..

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.